

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621201117
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4621201117.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, 955 01 Topoľčany, dieťa rodičov - matky: R. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, G., zast. JUDr. Zuzanou Valaskou, advokátkou, so sídlom Škultétyho 6, Topoľčany, IČO: 42 208 602 a otca: V. F. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. XXX, zast. JUDr. Lubomírom Kišacom, advokátom, so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany, IČO: 37 854 925, o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 7. októbra 2021 č. k. 10P/65/2021-307 takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa určenia vyživovacej povinnosti zo strany otca na maloletého Y. Y., nar. XX. XX. XXXX (III.) m e n í tak, že zaväzuje otca prispievať na výživu maloletého sumou 210,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a sumou 50,- eur mesačne na tvorbu úspor maloletého, ktorú bude každý mesiac zasielať na účet, ktorý na meno maloletého zriadi matka v peňažnom ústave s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril maloletého Y. Y., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky (I.). Rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (II.). Súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou 200,- eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a to sumu 150,- eur k rukám matky a sumu 50,- eur na tvorbu úspor maloletého, ktorú bude každý mesiac zasielať na účet, ktorý na meno maloletého zriadi matka v peňažnom ústave, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku (III.). Súd upravil styk otca s mal. Y. Y., nar. XX. XX. XXXX tak, že tento je oprávnený stýkať sa s ním každý utorok, štvrtok a nedeľu vždy v čase od 15.30 hod. do 17.00 hod., vždy za prítomnosti matky, pričom každý prvý utorok v mesiaci sa styk bude uskutočňovať v ambulancii PhDr. Dagmar Zitovej, detskej psychologičky v Topoľčanoch, Ulica 17. novembra č. 1300. Otec je oprávnený prevziať si maloletého v mieste bydliska maloletého na začiatku styku a je povinný po ukončení styku maloletého matke na tom istom mieste odovzdať. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s ním umožniť (IV.). Podľa § 37 odsek 2 písmeno d) Zákona o rodine súd uložil maloletému a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v ambulancii PhDr. Dagmar Zitovej, detskej psychologičky v Topoľčanoch, Ulica 17. novembra, č. 1300, v trvaní 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku (V.). Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (VI.). Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 24 ods. 4, § 28 ods. 1, 2, § 36, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 37 ods. 2 Zákona o rodine a uviedol, že vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona

č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon o rodine. Súd na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu s poukazom na záujem maloletého dieťaťa dospel k záveru, že je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletému Y. Y., pretože dokazovaním bolo preukázané, že rodičia maloletého spolu nežijú a nevedia sa dohodnúť na ich úprave a to najmä z dôvodu, že ich vzájomné vzťahy sú komplikované, až nepriateľské. Naproti tomu, ich vzťahy ako rodičov k maloletému sú pozitívne. Y. mal v septembri jeden rok, od narodenia sa o neho osobne stará matka, ktorá ho stále dojčí. Maloletý je zdravý. Dieťa v takto útlom veku je prirodzene naviazané na matku, preto ho súd zveril do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Matka poberá rodičovský príspevok v sume 378,10 eura, býva s maloletým v rodinnom dome jej rodičov, kde býva tiež jej matka, sestra s partnerom a ich spoločným dieťaťom. Otec býva sám v rodinnom dome, ktorého je vlastníkom, pracuje ako príslušník polície na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Topoľčanoch, priemerne mesačne zarába 1 989,- eur v čistom. Mesačné náklady má na bývanie za plyn 69,- eur, za elektrinu 48,- eur, koncesionárske poplatky 4,64 eura, splátky úveru 343,46 eura a 200,- eur, ďalšie výdavky má na platenie poisťiek, vodného a stočného, odvoz odpadu a domová daň. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť len k mal. Y.. Súd s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletého, ako je strava, ošatenie, hygiena a na osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov, na zárobkové možnosti a schopnosti otca určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 200,- eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a to sumu 150,- eur k rukám matky a sumu 50,- eur na tvorbu úspor maloletého, ktorú bude každý mesiac zasielať na účet, ktorý na meno maloletého zriadi matka v peňažnom ústave, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Takto určenú sumu výživného súd považuje za primeranú s poukazom na kritériá, na ktoré musí pri rozhodovaní o výživnom prihliadnúť. Podľa názoru súdu v súčasnosti, vzhľadom na vek maloletého a jeho odôvodnené potreby, je postačujúca výška výživného 150,- eur, ktorá pokryje dostatočne mesačné náklady na výživu maloletého, a keďže dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, pričom otcove majetkové a príjmové pomery sú dostatočné na to, aby sa z nich tvorili úspory maloletého, určil, že sumu 50,- eur bude otec poukazovať na sporiaci účet maloletého, ktorý na tento účel zriadi v peňažnom ústave na meno maloletého matka. Súd podotýka, že matka si čiastočne plní svoju vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou o maloletého, na čo musí súd prihliadať. Začiatok vyživovacej povinnosti súd určil s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, otec si doteraz vyživovaciu povinnosť voči maloletému plní dobrovoľne. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obidvaja rodičia svojho syna milujú, otec o neho prejavuje intenzívny záujem, a keďže rodičia sa nevedia dohodnúť na styku otca s maloletým, na ktorý má otec právo, o jeho rozsahu a podmienkach jeho realizácie rozhodol súd. Pri rozhodovaní vzal súd na zreteľ predovšetkým najlepší záujem dieťaťa, najmä jeho právo byť v pravidelnom kontakte s otcom, s ktorým nežije v jednej domácnosti, prihliadol na denný režim dieťaťa, na nízky vek maloletého a potom upravil styk otca s maloletým tak, že tento je oprávnený stýkať sa s ním každý utorok, štvrtok a nedeľu vždy v čase od 15.30 hod. do 17.00 hod., vždy za prítomnosti matky, pričom každý prvý utorok v mesiaci sa styk bude uskutočňovať v ambulancii PhDr. Dagmar Zitovej, detskej psychologičky v Topoľčanoch, Ulica 17. novembra č. 1300. Otec je oprávnený prevziať si maloletého v mieste bydliska maloletého na začiatku styku a je povinný po ukončení styku maloletého matke na tom istom mieste odovzdať. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi styk s ním umožniť. Práve útlý vek maloletého viedol súd k tomu, že je potrebné kontakty s otcom určiť v častejších intervaloch, aby si dieťa otca zapamätalo a udržiavalo s ním pravidelný kontakt a tento kontakt, aby sa súčasne ďalej rozvíjal. Raz do mesiaca sa bude styk uskutočňovať v ambulancii detskej psychologičky, čo podľa názoru súdu prospeje ako rodičom, tak aj maloletému, najmä aby sa zlepšili vzťahy rodičov navzájom, keďže tieto sú v súčasnosti zlé. Pri rozhodnutí o tejto forme styku súd prihliadol na odporúčenie kolízneho opatrovníka, ktorý takúto úpravu styku navrhol v záujme zlepšenia komunikácie a vzťahov medzi rodičmi maloletého a v tomto záujme rozhodol súd aj o uložení výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písmeno d) Zákona o rodine, spočívajúce v povinnosti maloletého a jeho rodičov podrobiť sa odbornému poradenstvu v ambulancii PhDr. Zitovej, detskej psychologičky v Topoľčanoch v trvaní 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka vo výroku o výživnom a vo výroku o zročnom výživnom, odôvodniac ho ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, nakoľko je presvedčená o tom, že OS Topoľčany nesprávne postupoval pri vyhodnocovaní dôkazov, nakoľko neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli súdu preukázané, tieto nesprávne vyhodnotil, čím sa dostal do logického rozporu pri hodnotení dôkazov. Matka sa nestotožňuje s určením výživného na maloleté dieťa. Je toho názoru, že napriek vykonanému dokazovaniu súd rozhodol nesprávne a v rozpore s § 62

Zákona o rodine, ako aj praxou vyšších súdov. V konaní bol preukázaný čistý mesačný príjem oboch rodičov. Otec ako riadiaci pracovník policajného zboru má mesačný príjem vo výške 1 988,- eur. Matkin príjem predstavuje rodičovský príspevok vo výške 378,10 eura. Otec je výlučným vlastníkom domu a rozsiahlych pozemkov v kat. úz. Z., matka nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani hodnotnejší hnuťelný majetok. Matka je s dieťaťom na rodičovskej dovolenke a zabezpečuje mu 24 hodinovú starostlivosť. Mesačné výdavky matky súdu preukázali jej dokladmi - príspevok na domácnosť rodičov vo výške 100,- eur, poplatok za splátku telefónu, internetové a telefónne služby 65,14 eura, poistenie matky a Y. v sume 34,80 eura, sporenie dieťaťu cca 21,- eur, splátku spotrebného úveru na auto vo výške 137,07 eura, náklady na benzín cca 12,- eur mesačne. K uvedenému je nevyhnutné prirátavať aj jej náklady na stravu, ošatenie, obuv, drogériu, lieky a pod. Výdavky matky na dieťa sa pohybujú priemerne mesačne vo výške 260,- eur, okrem toho má náklady na priebežné potreby dieťaťa kupované v súvislosti s jeho rastom ako sú lieky, detská stolička, ohrádka, rozvojové hračky a pod. S prihliadnutím k týmto výdavkom je nepochybné, že bežné výdavky matky presahujú jej príjem, pričom tieto hradí z usparených peňazí, popr. jej finančne vypomáha jej zamestnaná mama, u ktorej aj s dieťaťom býva. Naproti tomu má otec slušný mesačný príjem, z ktorého žije sám, a ktorý je odzrkadlený aj v jeho výdavkoch, ktoré súdu deklaroval, a ktoré sme v konaní rozporovali. Vychádzajúc z ustanovenia § 62 Zákona o rodine, má výživné prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. V kontexte s týmto zákonným znením preto nemôže považovať za oprávnené výdavky otca na ročné havarijné poistenie, splátku pôžičky, splátku úveru či úhradu iných výdavkov v sume 200 - 350,- eur mesačne. Pokiaľ otec tvrdí, že má finančné prostriedky na tieto výdavky, tak má za to, že má aj na vyššie výživné než určil súd a to bez toho, aby bol existenčne ohrozený. S prihliadnutím k jeho majetkovým a zárobkovým pomerom, ako aj k tomu, že ide o jeho jedinú vyživovaciu povinnosť, je toho názoru, že je v možnostiach otca podieľať sa na výchove a výžive dieťaťa vyšším výživným o to viac, že poukazuje na celodennú starostlivosť matky o dieťa, ktorú má vyživovacia povinnosť otca vyvažovať. Zdôraznila, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, ktorá bola v konaní preukázaná ich pomermi, ergo pokiaľ otec má príjem na pokrytie akýchkoľvek, bližšie nedefinovaných výdavkov, je namieste, aby mohla matka dieťaťu zabezpečiť aj prostredníctvom výživného od otca porovnateľnú životnú úroveň. V súčasnosti je schopná dieťaťu dopriať len to, na čo dostáva príspevok od štátu, resp. čo dieťaťu uhradí zo svojich úspor. Je nepochybné, že keby mala viac finančných prostriedkov zo strany otca, nemusela by sa spoliehať na pomoc rodiny či siahavať na stenčujúce sa úspory, ale naopak by mohla dieťaťu zabezpečiť tomu zodpovedajúcu výchovu a výživu. K výdavkom matky na maloletého otca informovali, že väčšinu výdavkov matky mu táto vie preukázať dokladmi, ktoré sme na konanie priniesli, o čo však otec nemal záujem. V záverečnej reči jeho právny zástupca uviedol, že sú neprimerané, preto ich súdu opätovne predkladá. Výdavky na stravu dieťaťa a matky táto neoddeľuje, keďže varí obom už skoro totožnú stravu. Výdavky boli výlučne použité na uspokojenie potrieb dieťaťa. Ak otec tvrdí, že mal. zakúpil nejaké veci, tak s výnimkou plienok to boli veci darované pri príležitosti narodenín či menín dieťaťa a ako také sa nemôžu zarátať do bežného výživného, keďže ide o ojedinelé výdavky. Časť z týchto vecí bola údajne darom od ostatnej rodiny otca. Výživné na mal. dieťa má nepochybne pokrývať jeho bežné potreby a určenie výživného v sume 150,- eur na tieto bežné náklady nezodpovedá ani reálnym výdavkom matky ani ustálenej rozhodovacej praxi súdov, v zmysle ktorej sa má výživné na dieťa pohybovať v rozmedzí 20 - 30 % z príjmu povinného rodiča. Matka navrhovala určiť výživné v sume 340,-eur (300,- eur k rukám, 40,- eur na tvorbu úspor), ktoré je nižšie než 20 % z príjmu otca (20 % činí 397,60 eura), ktoré považovala za spravodlivé s ohľadom na všetky aspekty. Dá sa preto konštatovať, že súhrnné výživné v sume 200,- eur, z ktorého je len suma 150,-eur disponibilnou, nezodpovedá zákonným ustanoveniam ani ustálenej praxi súdov pri určovaní výživného na maloleté deti. Dieťa má vyše roka, začína chodiť, súčasne sa rozvíja viac jeho motorika ako aj myslenie, s čím sú spojené výdavky na nákup takých bežných vecí ako sú topánočky (zimné, prechodné, tenisky, papučky a pod.) či interaktívne hračky podporujúce jeho vývoj. Nie je tajomstvom, že práve tieto položky sa pri rýchlom raste dieťaťa menia pravidelne, teda napr. nákup topánok je skutočne pravidelným výdavkom matky, pričom cena prvých jesenných či zimných topánok sa pohybuje okolo 50,- eur, papučiek 15,- eur. Je treba brať zreteľ aj na zimné ošatenie, nákup fusakov, deky do kočíka, overalov a pod. Poukázala na to, že ňou požadované výživné je určené len na bežné potreby, matka si neuplatňovala príspevok na zakúpenie vecí v súvislosti s narodením dieťaťa, ktoré platila výlučne sama. Ak otec tvrdí, že ako protihodnotu uvedenému sporí maloletému na účte, ktorý mu zriadil, je vhodné, aby uvedené financie vložil na vinkulovaný účet, na ktorom sa v zmysle rozsudku vytvára úspora dieťaťa. Uviedla, že vyčíta súdu, že sa obmedzil len na vek a potreby dieťaťa, pričom k ňou namietaným výdavkom otca a zdieľaní jeho životnej úrovne dieťaťom sa nijako nevyjadril. Vzhľadom k uvedenému, je toho názoru, že je v možnostiach, ako aj schopnostiach otca, prispievať na jeho jedinú dieťa vyšším výživným bez toho, že by to ohrozilo úhradu jeho nevyhnutných

výdavkov, pričom prostredníctvom výživného sa uspokojujú nielen potreby dieťaťa v súvislosti s jeho vývojom, ale súčasne sa ním dieťa podieľa na životnej úrovni rodičov. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o určení výživného zmenil tak, že otec maloletého dieťaťa je povinný prispievať na výživu maloletého Y. Y., nar. XX. XX. XXXX sumou 340,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa tak, že sumu 300,- eur mesačne bude otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a sumu 40,- eur určenú na tvorbu úspor maloletého bude otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého zriadený matkou na tento účel s účinnosťou od podania návrhu. Zročné výživné za čas od 27. 04. 2021 do právoplatnosti rozhodnutia súdu je otec povinný splatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že pokiaľ ide o matkou dieťaťa namietanú výšku výživného, uviedol, že od mesiaca október 2020 platí otec dieťaťa matke dieťaťa výživné vo výške 150,- eur, pričom túto sumu navrhol sám na osobnom stretnutí s matkou dieťaťa dňa 07. 10. 2020, nakoľko matka dieťaťa mu ani na opakovanú otázku, aké má náklady na syna, resp. výživné v akej výške by potrebovala, neodpovedala. Vzhľadom k tomu otec navrhol sumu, ktorú považoval za primeranú, teda 150,- eur, s ktorou matka dieťaťa bez váhania súhlasila a až do podania záverečného návrhu ani raz nepožiadala o zvýšenie výživného. Matke dieťaťa otec na uvedenom stretnutí zároveň ponúkol, že jej preplatí 1 výdavkov na tehotenstvo, pôrod, ako aj vecí, ktoré kúpila synovi, čo odmietla s tým, že nič nechce, nič nepotrebuje a má to dať synovi, pričom však rovnako neuviedla žiadnu konkrétnu sumu. Otec dieťaťa následne založil synovi účet na jeho meno, na ktorý mu vložil finančnú hotovosť, o čom informoval matku dieťaťa prostredníctvom sms. Na uvedený účet otec synovi aj následne vložil ďalšie finančné prostriedky. O uvedených skutočnostiach predložil otec dieťaťa dôkaz súdu prvej inštancie. Požiadavku matky dieťaťa, že by finančné prostriedky z uvedeného účtu mali byť prevedené na účet, ktorý zriadi matka dieťaťa, nepovažuje za dôvodnú, nakoľko finančné prostriedky sú už vložené na účte vedenom na meno dieťaťa a podľa právoplatného rozhodnutia súdu prvej inštancie sú obaja rodičia oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. K matkou dieťaťa uvedeným nákladom na dieťa vo výške 260,- eur mesačne nemá v zásade žiadne pripomienky, túto sumu akceptoval aj v konaní na súde prvej inštancie a má za to, že v odvolaní neboli nepredložené žiadne také dôkazy, ktoré by v otázke výživného zásadne menili skutkový stav veci. V tejto súvislosti nie je celkom zrejmé, čo chcela matka dieťaťa dokladovať predloženými blokmi a faktúrami, nakoľko po ich zbežnom preskúmaní je zrejmé, že ani z ďaleka nemožno všetky položky, ani sumy, považovať za výdavky na dieťa. Medzi výdavkami sa nachádzajú aj položky ako cigarety, alkoholické nápoje, potraviny a iné položky nevhodné pre dieťa, oblečenie a obuv pre dospelé osoby. Niektoré predložené doklady sú vystavené na inú osobu ako je matka dieťaťa alebo z nich vôbec nie je zrejmé, o aký tovar sa jedná. Ďalší doklad je predložený 2x, predložené doklady sú zároveň len za obdobie od januára 2021. Pokiaľ ide o matkou dieťaťa uvádzané výdavky na priebežné potreby súvisiace s rastom dieťaťa, otec dieťaťa zaslal matke dieťaťa ešte dňa 09. 10. 2020 sms, v ktorej jej uviedol, že ak by mala v súvislosti so synom neplánovaný väčší výdavok, aby mu dala vedieť, s tým, že pokiaľ sa nedohodnú inak, tak jej preplatí minimálne 1 nákladov. Následne sa otec dieťaťa v pravidelných intervaloch matky dieťaťa pýtal, či môže s niečím alebo nejako pomôcť, či syn niečo potrebuje, pričom odpoveďou bolo len to, že syn všetko má a nič nepotrebuje. Zo strany matky dieťaťa zároveň doposiaľ neprišla žiadna požiadavka v súvislosti s uvedenou sms. Otec dieťaťa sa aj pri príležitosti narodenín a mením syna pýtal matky dieťaťa, či syn niečo potrebuje, či mu môže on a aj jeho rodina niečo konkrétne kúpiť, načo matka reagovala opätovne len slovami, že syn má všetko čo potrebuje. V rozpore s týmto však matka dieťaťa uvádza, že má ďalšie výdavky na priebežné potreby súvisiace s rastom dieťaťa, ktoré podľa vlastných slov musí pokrývať z úspor alebo jej vypomáha rodina, avšak na otázky otca či treba synovi niečo kúpiť uvádza, že nič nepotrebuje, z čoho vyplýva zásadný logicky rozpor medzi prezentovaným a reálnym konaním matky dieťaťa. Aj na základe uvedeného má za to, že výživné, ktoré otec dieťaťa platí pokrývalo odôvodnené potreby dieťaťa. Matka dieťaťa v odvolaní uvádza, že za oprávnené výdavky otca nepovažuje splátku úveru na bývanie, splátku pôžičky a podobne. Sama však medzi svojimi výdavkami uvádza poplatok za telefón a internetové služby vo výške 65,- eur, splátku úveru za auto vo výške 137- eur, príspevok na domácnosť rodičov vo výške 100,- eur a podobne. V uvedených vyjadreniach preto rovnako nevidí logický súlad a logicky nevyznieva ani argument matky dieťaťa, ktorá v jednej vete odvolania uvádza, že prispieva rodičom na domácnosť a v ďalšej vete, že jej finančne vypomáha mama. Matka odôvodňuje potrebu zvýšenia výživného okrem iného aj príjmom otca, tým že dieťa má právo zdieľať jeho životnú úroveň, ako aj tým, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Vzhľadom na zmysel a účel výživného, by však toto malo byť primerané veku a odôvodneným potrebám dieťaťa, čo správne konštatoval a odôvodnil aj súd

prvej inštancie. Má za to, že výživné nemôže vychádzať, resp. sa určovať, len mechanickým prepočtom zo zárobku otca dieťaťa, tak ako sa uvádza v odvolaní, a rovnako nemožno ani čisto len zo zárobku otca odvodzovať jeho životnú úroveň, na ktorú matka neustále poukazuje. Životnú úroveň netvorí len aktíva, ale aj pasíva. Pokiaľ ide o životnú úroveň z pohľadu bývania rodičov dieťaťa, paradoxne samotná výpoveď matky dieťaťa na súde, ale aj správa ÚPSVaR Topoľčany, nasvedčujú skôr tomu, že dieťa má lepšie podmienky u matky. Z odvolania zároveň nie je zjavné, ako by sa dieťa malo alebo mohlo, podieľať na životnej úrovni otca, keďže tento nevedie žiadny nadštandardný život, nechodí ani na dovolenky a pod. Vzhľadom k tomu, že výživné by malo pokrývať odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré v tomto prípade matka vyčíslila v priemere na 260,- eur mesačne, ako aj na otcom deklarovanú skutočnosť, že sa bude v rámci svojich schopností a možností, nad rámec výživného, podieľať na mimoriadnych výdavkoch na dieťa, o čom matka dieťaťa vie, avšak z nepochopiteľných dôvodov to doposiaľ nevyužila a nereaguje na to ani na priamu otázku otca dieťaťa, nepovažuje matkou požadované výživné za primerané, ani dôvodné. Má za to, že potreby dieťaťa, zvlášť pokiaľ nie sú pravidelné, nemusia byť plnené striktno len finančnými príspevkami matke dieťaťa, ale môžu byť plnené aj zakúpením potrebných vecí zo strany otca, čo však predpokladá, že matka dieťaťa s ním bude v tejto oblasti riadne komunikovať, čím by súčasne určitým spôsobom zapojila otca aj do starostlivosti o syna, o čo otec dieťaťa prejavuje po celý čas záujem. Vzhľadom k uvedenému má za to, že výživné, ktoré otec doposiaľ platí je primerané veku a odôvodneným potrebám dieťaťa, čo správne vyhodnotil aj súd, z ktorého závermi a odôvodnením sa v plnej miere stotožňuje. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdil.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, týkajúcom sa určenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého Y. Y., nar. XX. XX. XXXX je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

5. Otec sa podaným návrhom, doručeným súdu dňa 27. 04. 2021 domáhal určenia práv a povinností rodičov k maloletému Y. Y., nar. XX. XX. XXXX. Maloletého Y. navrhol zveriť do výchovy matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Navrhol určiť výživné v sume 100,- eur a upraviť styk s maloletým Y.. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o návrhu otca tak, že zveril maloletého Y. do osobnej starostlivosti matky, rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou 200,- eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a to sumu 150,- eur k rukám matky a sumu 50,- eur na tvorbu úspor maloletého, ktorú bude každý mesiac zasielať na účet, ktorý na meno maloletého zriadi matka v peňažnom ústave, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Súd upravil styk otca s mal. Y. a uložil maloletému a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v ambulancii PhDr. Dagmar Zítovej v trvaní 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V dôsledku odvolania matky je predmetom preskúmania odvolacím súdom len výrok o určení vyživovacej povinnosti, výrok o zverení maloletého do starostlivosti matky, zastupovaní dieťaťa, úprave styku a uložení povinnosti podrobiť sa poradenstvu je už právoplatný.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní ich schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich spoločnou zákonnou povinnosťou, avšak rozsah, v akom túto dieťaťu každý z nich poskytuje, býva spravidla odlišný, keďže vzhľadom na špecifickosť rodičovskej starostlivosti túto neposkytujú solidárne. Podstatné sú kritériá rozhodujúce pre určenie vyživovacej povinnosti ako osobná starostlivosť o dieťa, starostlivosť o domácnosť, skutočnosť, či rodičia spolu žijú a podobne. Zákon predovšetkým predpokladá, že rodičia si budú plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému dieťaťu v rozsahu zodpovedajúcom potrebám dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. To znamená, že životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov musí byť približne rovnaká. Ak rodič, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti, má vyššiu životnú úroveň, táto skutočnosť sa odrazí aj na rozsahu vyživovacej povinnosti. V takom prípade súd môže zaviazat' tohto rodiča plniť všetky odôvodnené potreby dieťaťa, najmä ak rodič, s ktorým dieťa žije v spoločnej domácnosti, má životnú úroveň oveľa nižšiu. Súd teda prihliada na skutočnosť, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a v akej miere. Pri určení vyživovacej povinnosti by mali byť zohľadnené základné potreby dieťaťa, ako je strava, bývanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, ako aj nevyhnutné náklady pre riadny rozvoj a vývin dieťaťa. Rovnako je potrebné zohľadniť u väčšieho dieťaťa aj rozvíjajúce sa potreby dieťaťa ako športová činnosť, vzdelávacie krúžky, školské poplatky, ktoré rozvíjajú duševnú alebo vzdelanostnú stránku dieťaťa. Rozhodujúca skutočnosť na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosť rodiča treba považovať reálny príjem rodiča, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Je potrebné však posúdiť aj objektívne možnosti povinného rodiča, ako sú zdravotný stav, vzdelanie, prax a skúsenosti v odbore. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti.

13. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku dospel k záveru, že súd prvej inštancie, rozhodujúc o určení vyživovacej povinnosti na mal. Y. Y., nar. XX. XX. XXXX dostatočne zistil skutkový stav, potrebný pre rozhodnutie o výživnom, avšak dôsledne sa nezaoberal vyhodnotením možností a schopností oboch rodičov a potrieb maloletého dieťaťa, zohľadňujúc kritériá pre určovanie výživného. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že matka sa o maloletého celodenne stará a poskytuje mu starostlivosť. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku, ktorý bol v roku 2021 v sume 378,10 eura mesačne a v roku 2022 je 383,80 eura mesačne, rodinných prídavkov na maloleté dieťa v roku 2021 v sume 25,50 a v roku 2022 v sume 25,88 eura mesačne. Od otca poberá od októbra 2020 výživné v sume 150,- eur mesačne. Jej celkový príjem tak v roku 2021 bol 553,60 eura (378,10 + 25,50 + 150) a v roku 2022 je 559,60 eura (383,80 + 25,88 + 150). Životné minimum na plnoletú fyzickú osobu od 01. 07. 2020 bolo 214,83 eura a 98,08 eura na nezaopatrené dieťa, spolu na matku a maloletého Y. teda predstavovalo sumu 312,91 eura a od 01. 07. 2021 je 218,06 eura na plnoletú fyzickú osobu a 99,56 eura na nezaopatrené dieťa, čo spolu na matku a maloletého Y. predstavuje sumu 317,62 eura. Matke tak z jej príjmu po odpočítaní životného minima zostane suma 165,74 eura (383,80 eura - 218,06 eura). Matka v priebehu konania uvádzala náklady na maloletého Y. v sume 260,- eur mesačne, čo nevyčísliła, avšak otec túto sumu nerozporoval a nenamietal. Matka vyčísliła náklady na stravu v sume 100,- eur mesačne, na mobil, internet a splátku telefónu v sume 65,14 eura, poisťku jej a Y. v sume 34,18 eura, sporenie Y. v sume 62,50 eura za štvrťrok, úver na auto 137,07 eura, benzín 12,- eur. Predložila súdu čestné vyhlásenie jej matky, že jej prispieva na domácnosť 100,- eur mesačne. Z týchto výdajov odvolací súd nepovažoval výdaj na sporenie za nevyhnutný, vzhľadom k jej príjmu, ostatné príjmy matky považoval za dôvodné. Otec dosahuje príjem 1 989,- eur, býva sám vo svojom vlastnom dome, pričom jeho výdaje sú úver 343,46 eura, pôžička 200,- eur, telefón 15,- eur, havarijné poistenie 606,88 eura (čo je 50,57 eura mesačne), platba Orange 47,04 eura, inkaso 27,48 eura, poisťné PZP 98,45 eura (čo je 8,20 eura mesačne), plyn 69,- eur, elektrina 48,- eur, vodné 8,- eur, čo potom mesačne predstavuje sumu 816,75 eura. Všetky uvedené výdaje považoval odvolací súd za dôvodné. Otcovi tak po zaplatení týchto platieb zostane suma 1 172,25 eura, pričom v nákladoch ešte nie sú náklady na stravu, oblečenie, drogériu a pod. Otec v priebehu konania predložil súdu doklad o tom, že maloletému Y. zriadil v ČSOB účet, na ktorom bol zostatok v čase predloženia dokladu otcom súdu 1 650,96 eura. Ide však o účet zriadený otcom, teda nie účet zriadený matkou na základe rozhodnutia súdu, teda s týmto účtom môže voľne disponovať otec. Pri určení výživného je potrebné zohľadniť, že u takéhoto malého dieťaťa

matka v prevažnej miere svojou osobnou starostlivosťou vyvažuje výživovaciú povinnosť otca, a tak by sa otec na takto stanovenej výške odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa mal podieľať sumou 210,- eur a matka sumou 25,- eur, keďže je potrebné zohľadniť aj to, že príjem matky je podstatne nižší ako príjem otca. Takto potom výživné zo strany otca spolu s výživným zo strany matky a prídavkom na dieťa pokrýva mesačné výdaje na maloletého Y. (210 + 25+ 25). Keďže príjem otca umožňuje otcovi platiť na výživu maloletého Y. aj šetriacu zložku výživného, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v tejto časti a otcovi uložil povinnosť platiť sumu 50,- eur mesačne na tvorbu úspor na účet zriadený matkou. To, že príjem otca to umožňuje vyplýva aj z jeho vyjadrení, keď sám uviedol, že mu nejakú sumu mesačne odkladá a tiež z toho, že bol ochotný prispieť matke aj na zakúpenie výbavičky pre maloletého, na čo matka nereagovala. Sumou na tomto účte však na rozdiel od účtu, ktorý zriadil otec maloletému Y. matka nemôže voľne nakladať. Výživné vo vyššej sume, tak ako navrhovala matka odvolací súd nepovažoval za dôvodné, keď prevyšuje výdaje na maloletého uvádzané matkou. Odvolací súd dáva tiež do pozornosti, že otec bol v priebehu konania ochotný prispieť matke na vyššie náklady na maloletého, preto je v záujme maloletého, aby matka začala ohľadom týchto vecí s otcom komunikovať. Otec okrem záujmu o maloletého, o styk s ním prejavoval počas celého konania záujem podieľať sa aj na mimoriadnych nákladoch na maloletého, avšak musí sa o nich od matky dozvedieť. Čo sa týka určenia počiatku výživovacej povinnosti stanovenej súdom, k tomu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie ju určil od právoplatnosti rozhodnutia, s čím sa odvolací súd stotožnil. Návrh na úpravu práv a povinností k maloletému Y. bol podaný zo strany otca, otec od narodenia dobrovoľne uhrádzal výživné na maloletého matke a matka sa od otca ani vyššieho výživného nedomáhala, nereagovala ani na ponuku otca, keď bol ochotný jej prispieť na prvotné náklady na maloletého. Za týchto okolností považoval odvolací súd za dôvodné určiť zvýšené výživné spolu so šetriacou zložkou až od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch podľa § 388 CSP zmenil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).